

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Президент подякував митцям, які допомагають ламати російські наративи](#)

[Гайдай: росіяни руйнують культурну спадщину на Луганщині. – Валерія Буняк](#)

До дня народження Т. Шевченка

[На Чернечій горі у Каневі вшанували пам'ять Тараса Шевченка](#)

[У Києві в день народження Шевченка пролунали твори на його вірші](#)

[Річницю від дня народження Шевченка відзначили у країнах Балтії](#)

[У Варшаві вшанували пам'ять Тараса Шевченка](#)

[Українці вшанували пам'ять Тараса Шевченка у Скоп'є](#)

[Українська громада долучилася до покладання квітів до пам'ятника Шевченку в Ташкенті](#)

[До пам'ятника Шевченку у Вашингтоні поклали квіти](#)

[Шевченку – 209: Соцмережі рясніють артом з Кобзарем](#)

[Знедолений кріпак? Хіба що у мріях советів. Дізнайтесь, яким насправді був ловелас та модник Шевченко \(ТЕСТ\). – Дмитро Журавель](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Проект FreeДом став на передовій боротьби з російською дезінформацією в світі – Ткаченко](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[Понад третина українців – за вилучення російських авторів зі шкільної програми](#)

[На Хмельниччині в день народження Шевченка стартує новий збір російськомовної макулатури](#)

Мовні питання

[Язык vs мова. Які ресурси допоможуть перейти на українську. – Ірина Семенюта](#)

[Рівень вживання російської мови у 2022 році знизився майже на 10%](#)

52% опитаних українців проти вивчення російської мови у школах – КМІС

Креативні індустрії

У Києві та Львові пройшов День італійського дизайну

Благодійність. Меценатство

Сергій Жадан анонсував передпродаж свого артбука «ПТАХ: вірші, що стали піснями». – Анастасія Ампілогова

Юна піаністка із Сімферополя свій гонорар віддала на лікування українських військових

Арттерапія

«Розмалуй Шевченка»: у Кропивницькому волонтери влаштували арттерапію

Театр

«Я – норм» і вистава, яку грають раз на рік. Театральні прем'єри березня. – Вікторія Кудряшова

У Києві покажуть перформанс «Вертеп» на підтримку Харківського театру ляльок

Музика

У Києві відкрили першу у світі музичну кафедру ЮНЕСКО. – Марина Конопльова

Оперу «Chornobyldorf» українських режисерів транслюватимуть на британському радіо. – Поліна Горлач

«Одна з найголовніших наших мрій здійснилася». Інтерв'ю з гендиректором Львівської філармонії. – Марта Янко

Візуальні мистецтва

На виставці сучасного мистецтва в Анкарі працює український стенд

У Штутгарті пройде виставка Отто Дікса та українських митців про війни в Європі. – Ксенія Білаш

У Лісабоні відкрилася виставка робіт українських мисткинь

Кіномистецтво. Кінопрокат

У Греції відбувся кіновечір «Stand With Ukraine»

Takflix випускає перший фільм власного виробництва: про що стрічка? – Анастасія Ампілогова

ГУР презентувало документальний фільм про авіапрорив на «Азовсталь» у Маріуполі. – Анастасія Коропецька

[Фільм «Люксембург, Люксембург» вийде у всеукраїнський прокат 13 квітня](#)

[Туманне майбутнє кінодипломатії. – Галина Петренко](#)

[«Будинок зі скалок»: історія про вічне повторення. – Соня Вселюбська](#)

[Через російське фінансування. Американську кіноакадемію закликали скасувати номінації на Оскар фільму «Топ Ган: Меверік». – Марія Кабацій](#)

[ЗМІ: Американська кіноакадемія відмовилася показувати виступ Зеленського на врученні «Оскара». – Валерія Буняк](#)

[Заступник глави МЗС передав Сенцову приз пражського кінофестивалю «Фебіофест»](#)

Просвітництво

[У Києві покажуть дослідження про Драмтеатр у Маріуполі із фільмом і лекцією про архітектуру пам'яті. – Вікторія Кудряшова](#)

Література. Книговидання

[З туману війни: У Німеччині вийшла друком збірка есеїв українських і німецьких інтелектуалів](#)

[У Києві презентували збірку захисника Азовсталі «Маріуполь. Книга хоробрих»](#)

Бібліотечна справа. Читання

[У Полтаві оцифровують сто тисяч рідкісних видань. – «Суспільне»](#)

[Київська книгарня долучилась до збору книжок для шпиталів. – Олександр Кравченко](#)

Підтримка України у світі

[У відповідь на агресію росії: у Німеччині опублікують книжки про історію української архітектури. – Поліна Горлач](#)

***

[Бельгія визнала Голодомор геноцидом українців. – Таня Матяш](#)

[В Естонії хочуть ще більше обмежити доступ до російських телеканалів. – ERR](#)

[Мер Софії звернеться до центральної влади щодо перенесення пам'ятника радянській армії. – Наталка Лотоцька](#)

[«роскомнадзор» заблокував музичний портал через пісню «Чорнобаївка»](#)

Загальні питання

Президент подякував митцям, які допомагають ламати російські наративи

Президент В. Зеленський під час зустрічі з діячами культури та мистецтва у 209-ту річницю від дня народження Т. Шевченка подякував усім українським митцям, які допомагають дипломатам і журналістам протидіяти російським наративам, а також за порушення тематики «хто винен у війні і хто агресор, а хто захищає свій суверенітет». «Зламати інформаційний наратив „рашки” змогли і митці, і дипломатія.., і культура, і журналістика. Хотів за це подякувати», – підкреслив президент. Під час зустрічі обговорювалися шляхи поглиблення взаємодії між державою та представниками культурної сфери. Зеленський наголосив, що важливо продовжувати культурну, просвітницьку роботу, яка сприяла б посиленню підтримки України з боку партнерів і всього світу. Президент запропонував напрацювати рекомендації та необхідні кроки, які мають бути підтримані з боку держави. Як зазначає Офіс президента, захід відбувся у змішаному форматі: наживо в ОП та у режимі відеоконференції. До розмови долучилися відомі артисти, актори театру та кіно, художники, журналісти, продюсери, керівники культурних інституцій та профільних державних установ. Міністр культури та інформаційної політики О. Ткаченко зауважив, що багато запрошених від перших днів повномасштабного вторгнення росії брали безпосередню участь в обороні держави й нині ведуть боротьбу в культурній сфері. Він зазначив, що за останній рік попри повномасштабне російське вторгнення відбулося понад 50 прем'єр в українських театрах, було проведено сотні виставок творів мистецтва, знято десятки документальних фільмів, музичних кліпів, написано десятки музичних творів, проведено багато концертів на передовій. Крім того, за його словами, за кордоном пройшло понад 3 тисячі культурних і мистецьких заходів: виставок, концертів, фестивалів. На його переконання, важливо продовжувати таку активну діяльність у сфері культурної дипломатії і налагоджувати зв'язки між українськими та європейськими культурними інституціями. Під час зустрічі також ішлося про присудження Шевченківської премії 2023 року. Голова Комітету з Національної премії України імені Тараса Шевченка Ю. Макаров акцентував, що за час агресії росії проти України, особливо з початку повномасштабного вторгнення, з'явилася велика кількість літературних творів та іншого культурного продукту про війну. Тож Комітет запропонував передбачити номінації саме для творів, створених під час війни й на воєнну тему. Президент В. Зеленський також наголосив на необхідності створення різноманітного культурного контенту, аби у світі не виник інформаційний вакуум щодо України. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3680449-prezident-podakuvav-mitcam-aki-dopomagaut-lamati-rosijski-narativi.html>

Гайдай: росіяни руйнують культурну спадщину на Луганщині. – Валерія Буняк

Про це розповів очільник Луганської обласної військової адміністрації С. Гайдай. За його словами, ворог зруйнував будівлю обласного драмтеатру в

Северодонецьку, яку було відреставровано у 2017 році. «Так само російськими військами розстріляна бельгійська спадщина в Лисичанську», – додав очільник області. У Лисичанську росіяни розбомбили чотириповерхову будівлю в неоготичному стилі. На межі XIX–XX століть власники місцевого содового заводу збудували її як лікарню. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/208765/2023-03-09-gayday-rosiyany-ruynuyut-kulturnu-spadshchynu-na-luganshchyni/>

До дня народження Т. Шевченка

На Чернечій горі у Каневі вшанували пам'ять Тараса Шевченка

У Каневі на Черкащині відбулися урочистості до 209-ї річниці з дня народження Кобзаря. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3680225-na-cernecij-gori-u-kanevi-vsanuvati-pamat-tarasa-sevcenka.html>

У Києві в день народження Шевченка пролунали твори на його вірші

У Національному музеї Тараса Шевченка до 209-ї річниці від дня народження Кобзаря відбувся спільний концерт колективу Liatoshynskyi Capella, бандуриста і лірника Т. Компаніченка та очолюваного ним гурту стародавньої української музики «Хорея Козацька». Серед гостей заходу, який розпочався з годинним запізненням через повітряну тривогу, були військові та переселенці. У програмі прозвучали «Заповіт», уривки з поеми «Сон» та «Катерини», «Садок вишневий коло хати» та інші поезії Шевченка, твори якого часто кладуть на музику – в одного лиш М. Лисенка 60 композицій на його вірші. Компаніченко, який зараз є бійцем окремої 241-ї бригади сил ТрО, розповів, що нову композицію «Гайдамаки» гурт «Хорея Козацька» вперше виконав на церемонії прощання 7 березня у Києві із чотирма воїнами з батальйону «Братство», які загинули на кордоні з Брянською областю росії у ніч проти 25 грудня. У програмі концерту до дня народження Кобзаря пролунали твори композиторів Т. Яшвілі, Б. Працюк, В. Антонюка, Р. Толмачова, О. Родіна та М. Шведа. Диригували музикантами Liatoshynskyi Capella Б. Пліш та А. Сиротенко. Солісти: Р. Лузан (бас-баритон), О. Люба (сопрано) та В. Приймачук (меццо-сопрано). Джерело:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3680448-u-kievi-v-den-narodzenna-sevcenka-prolunali-tvori-na-jogo-virsi.html>

Річницю від дня народження Шевченка відзначили у країнах Балтії

В Естонії, Латвії та Литві з нагоди 209-ї річниці від дня народження українського поета, письменника, художника Т. Шевченка проведено низку заходів. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3680610-ricnicu-vid-dna-narodzenna-sevcenka-vidznacili-u-krainah-baltii.html>

У Варшаві вшанували пам'ять Тараса Шевченка

Заходи відбулися у польській столиці 9 березня. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3680185-u-varsavi-vsanuvali-pamat-tarasa-sevcenka.html>

Українці вшанували пам'ять Тараса Шевченка у Скоп'є

Українська громада імені Лесі Українки та Посольство України в Північній Македонії провели 9 березня у Скоп'є низку заходів. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3680565-ukrainci-vsanuvali-tarasa-sevcenka-u-skope.html>

Українська громада долучилася до покладання квітів до пам'ятника Шевченку в Ташкенті

Представники української громади та Посольство України в Узбекистані вшанували в Ташкенті пам'ять великого сина українського народу. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3680285-ukrainska-gromada-dolucilasa-do-pokladanna-kviti-do-pamatnika-sevcenku-v-taskenti.html>

До пам'ятника Шевченку у Вашингтоні поклали квіти

Представники українсько-американської громади та працівники Посольства України у США 9 березня поклали квіти до пам'ятника українському поету, художнику, мислителю та громадському діячу Т. Шевченку у Вашингтоні авторства скульптора Лео Мола та архітектора Радослава Жука, який було відкрито 27 червня 1964 року, коли Україна перебувала під окупацією радянського союзу. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3680638-do-pamatnika-sevcenku-u-vasingtoni-poklali-kviti.html>

Шевченку – 209: Соцмережі рясніють артом з Кобзарем

З початку російської агресії багато українців відкрили творчість Шевченка по-новому, оскільки побачили в його словах пророчі рядки. Кожного року традиційно у соцмережах у цей день з'являється безліч арту із зображенням та цитатами Кобзаря. Наведено добірку. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3680193-sevcenku-209-socmerezhi-rasniut-artom-z-kobzarem.html>

Знедолений кріпак? Хіба що у мріях советів. Дізнайтесь, яким насправді був ловелас та модник Шевченко (ТЕСТ). – Дмитро Журавель

«Згадуючи Т. Шевченка, ви досі уявляєте нахмуреного чоловіка з вусами та в кожусі? Що ж, схоже, старі підручники літератури зробили свою справу. Настав час дізнатися про зовсім іншого Шевченка – жартівника, тусовщика та гурмана». У тесті зібрано 12 неочікуваних фактів-запитань про справжнього Тараса Григоровича. Докладніше:

<https://shotam.info/lovelas-modnyk-ta-zirka-vechirok-12-faktiv-zapytan-pro-shevchenka-iakoho-my-ne-znaly-test/>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Проект FreeДом став на передовій боротьби з російською

дезінформацією в світі – Ткаченко

«Рік інформаційного проєкту FreeДом російською мовою – це 6,5 млрд переглядів у діджиталі, понад 76% з них – не з України, мовлення через 6 супутників, які покривають усю Європу, європейську частину росії, Середню Азію, Північну Африку, Близький Схід, це постійне попадання в тренди YouTube у росії, Казахстані, білорусі, Німеччині, Узбекистані. Канал входить у пакети 10 OTT-платформ, присутній у понад 700 кабельних, DTH, IPTV мережах 44 країн світу, 20 з яких додалися за рік», – наголосив міністр культури та інформаційної політики України О. Ткаченко. Він зазначив, що команда проєкту відчуває інформаційні потреби російської та міжнародної аудиторії, які заблоковані цензурою, і дає своїм глядачам факти та правду про війну в Україні. За його словами, забороняючи російські канали в світі Україні необхідно запропонувати свій продукт донесення інформації російською мовою. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3680626-proekt-freedom-stav-na-peredovij-borotbi-z-rosijskou-dezinformacieu-v-sviti-tkacenko.html>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

Понад третина українців – за вилучення російських авторів зі шкільної програми

Про це повідомив аналітик Фонду «Демократичні Ініціативи» Т. Тарасюк, презентуючи результати загальнонаціонального опитування. «Зберігається чітка тенденція в зменшенні вагомості й актуальності використання російських авторів у навчальних програмах. Більше третини українців вважають, що російськомовних авторів взагалі варто виключити зі шкільної програми. Звісно, найпоширеніша така думка в західному макрореєні», – зауважив він. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3680646-ponad-tretina-ukrainciv-zavilucenna-rosijskih-avtoriv-zi-skilnoi-programi.html>

На Хмельниччині в день народження Шевченка стартує новий збір російськомовної макулатури

На Хмельниччині в день народження Т. Шевченка розпочався новий збір книг мовою російських загарбників – на макулатуру. Всі виручені кошти буде спрямовано на потреби ЗСУ. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3680392-na-hmelniccini-v-den-narodzenna-sevcenka-startue-novij-zbir-rosijskomovnoi-makulaturi.html>

Мовні питання

Язык vs мова. Які ресурси допоможуть перейти на українську. – Ірина Семенюта

На тлі повномасштабного вторгнення росії в Україну багато російськомовних українців почали відмовлятися від мови агресора. Наприкінці 2021 року кількість російськомовних становила 26%, а на початку весни 2022-го зменшилася до 18%. За результатами опитування соціологічної групи

«Рейтинг», 22% українців за рік війни почали частіше використовувати українську мову. Автор наводить думки експертів про те, як простіше перейти на українську, та рекомендує додатки й онлайн-курси, які допоможуть опанувати її швидше. Докладніше:

<https://ms.detector.media/trendi/post/31356/2023-03-09-yazyk-vs-mova-yaki-resursy-dopomozhut-pereyty-na-ukrainsku/>

Рівень вживання російської мови у 2022 році знизився майже на 10%

«Мовна ситуація в Україні змінилася досить суттєво. Зросла частка вживання української мови і зросла частка українців, які вважають українську мову своєю рідною. Якщо ми порівнюватимемо з 2021 роком, то тоді показник вживання української мови вдома становив 64%, а у 2022 році він становив 71%. Водночас рівень вживання російської мови знизився на майже 10%», – повідомив аналітик Фонду «Демократичні Ініціативи» Т. Тарасюк, презентуючи результати загальнонаціонального опитування. У містах Півдня та Сходу російська мова повсякденного спілкування досі є поширеною, у той час як жителі селищ та сіл здебільшого україномовні. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3680657-riven-vzivanna-rosijskoi-movi-u-2022-roci-znizivsa-majze-na-10.html>

52% опитаних українців проти вивчення російської мови у школах – КМІС

За даними соціологів, у 2023 році число тих, хто вважає, що російську мову взагалі не варто вивчати, зросло у всіх регіонах України. Зокрема, 52% опитаних вважають, що російську мову не треба вивчати у школі взагалі, 33% хотіли б, щоб російській мові відводили стільки ж або менше часу, ніж іншим іноземним мовам. 6% вважають, що російська мова має вивчатися в меншому обсязі, ніж українська, але в більшому, ніж інші іноземні мови. 3% вважають, що обсяг вивчення має бути таким же, як і для української мови. Не змогли визначитись з відповіддю 5% опитаних. Щодо регіонального розрізу, то на заході України проти вивчення російської мови у школі у 2019 році виступали 22%, а у 2023 році – 64%. Водночас більш симптоматичним є ріст на Півдні і Сході. На Півдні лише 1% вважав у 2019 році, що російську мову не варто вивчати, а зараз – практично половина населення (49%). На Сході ніхто з респондентів опитування 2019 року не виступив за виключення російської мови з навчання в школах, а зараз таких – 30%. «Разом з цим, регіональна специфіка зберігається і все-таки чим далі на Схід, тим більше тих, хто прагне зберегти вивчення російської мови в певному обсязі. Утім, навіть на Півдні і Сході серед тих, хто зараз підтримує збереження вивчення російської мови, абсолютна більшість виступають за обсяг, який не буде перевищувати обсяг вивчення інших іноземних мов. Для розуміння глибини зміни – ще в 2019 році більшість наполягали на такому ж обсязі, як і вивчення української мови», – зазначають у КМІС. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/208767/2023-03-09-52-opytanykh-ukraintsiv-proti-vyvchennya-rosiyskoi-movy-u-shkolakh-kmis/>

Креативні індустрії

У Києві та Львові пройшов День італійського дизайну

Посольство Італії в Україні у співпраці з Інститутом італійської культури та Агентством зовнішньої торгівлі Італії провело 9 березня у Києві та Львові День італійського дизайну, присвячений темі «Ефективне та надійне освітлення». Цьогоріч він проходив уже всьоме одночасно в усьому світі. За традицією у цей день 100 італійських посольств у різних країнах приймають особисто або онлайн 100 італійських дизайнерів і архітекторів, які розповідають про вплив італійської креативності на повсякденне життя. «Ми дуже раді мати можливість знову проводити День італійського дизайну після вимушеної річної паузи. Як запевнила під час нещодавнього візиту в Україну голова Ради міністрів Італії Джорджа Мелоні, Італія продовжить надавати всебічну підтримку Україні доти, доки це буде необхідно. Сьогоднішній День італійського дизайну – це не тільки жест підтримки спільноти та підприємництва України. Це справжня інвестиція у майбутнє. Ми маємо намір продовжувати ефективний обмін передовими технологіями в галузі освітлення для підтримки України. Ми віримо в те, що італійський дизайн у поєднанні із технічною та науковою підготовкою українців може створити нові технологічні простори з урахування принципів сталого розвитку, що будуть освітлені не лише енергією, але й свободою», – сказав на відкритті заходу заступник голови місії посольства Італії Франческо Пеше. Звертаючись до присутніх київських студентів факультетів архітектури та дизайну та їхніх львівських колег, які приєдналися онлайн, дипломат додав, що це також можливість для молодих талантів проявити себе. Гість Дня італійського дизайну в Україні архітектор і дизайнер Алессандро Коломбо у рамках заходу провів онлайн-вебінар для українських студентів, присвячений темі ефективного та надійного освітлення. Під час події також було оголошено конкурс світлового дизайну, участь у якому зможуть взяти студенти факультетів дизайну України. Кращі роботи відбиратиме італійсько-українське журі для подальшої популяризації їх в Україні та світі. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-uarazom/3680437-u-kievi-ta-lvovi-projsovd-en-italijskogo-dizajnu.html>

Благодійність. Меценатство

Сергій Жадан анонсував передпродаж свого артбука «ПТАХ: вірші, що стали піснями». – Анастасія Ампілогова

Письменник і музикант С. Жадан оголосив передпродаж свого артбука «ПТАХ: вірші, що стали піснями», який вийде у видавництві «Ковчег Україна». Книга матиме тканинну обкладинку з QR-кодом, за яким можна послухати відео-презентацію від Жадана особисто. В артбуці зібрано вірші українського поета, які стали піснями. Композиції Вакарчука, ТНМК, сестер Тельнюк, «ДахаБраха», DakhDaughters, Brutto та інших також можна буде послухати за QR-кодами. Увесь прибуток від накладу спрямують на підтримку ЗСУ. Докладніше:

<https://bit.ua/2023/03/sergij-zhadan-anonsuvav-peredprodazh-svogo-artbukatah-virshi-shho-staly-pisnyamy/>

Юна піаністка із Сімферополя свій гонорар віддала на лікування українських військових

Піаністка із Сімферополя, 17-річна Х. Михайличенко, перерахувала свій гонорар у майже 29 тис. грн за концерти класичної музики в Європі на допомогу пораненим українським військовим – на проєкт «Лікарі для героїв». Михайличенко – лауреат найвищих премій Міжнародного конкурсу юних піаністів «Сходження», Міжнародного конкурсу «Акорди Хортиці», Міжнародного конкурсу юних піаністів Володимира Горовиця, Міжнародного конкурсу Mercè Maestro. Вона понад 40 разів виступала з оркестрами та давала сольні концерти у Парижі, Нью-Йорку, Вашингтоні, Брюсселі, Відні, Стамбулі, Байройті та інших містах. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-uarazom/3680226-una-pianistka-iz-simferopola-svij-gonorar-viddala-na-likuvanna-ukrainskih-vijskovih.html>

Арттерапія

«Розмалюй Шевченка»: у Кропивницькому волонтери влаштували арттерапію

У Кропивницькому волонтерський осередок Krop:Hub влаштував захід до 209-ї річниці народження Кобзаря – арттерапію «Розмалюй Шевченка». Розфарбовані малюнки планують відправити українським військовим через волонтерів. До акції долучилися студенти та школярі, діти та дорослі. Захід продовжиться і в наступні дні через те, що не всі охочі змогли долучитися одночасно. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3680371-rozmaluj-sevcenka-u-kropivnickomu-volonteri-vlastuvali-artterapiu.html>

Театр

«Я – норм» і вистава, яку грають раз на рік. Театральні прем'єри березня. – Вікторія Кудряшова

Автор розповідає про вистави, які, на її думку, варто відвідати в березні: «Американська готика» по-українськи й біблійні експерименти в Театрі на Лівому березі; вистави, основані на реальних подіях у Маріуполі й Харкові; п'єса без репетицій і зі сценарієм у запечатаному конверті в ProEnglish Theatre тощо. Докладніше:

<https://www.the-village.com.ua/village/culture/culture-guide/336831-vistavi-bereznya>

У Києві покажуть перформанс «Вертеп» на підтримку Харківського театру ляльок

Єдиний показ експериментальної постановки, створеної Харківським та Львівським театрами ляльок, відбудеться 11 березня на сцені Театру драми і комедії на лівому березі Дніпра. Його організовано задля підтримки колег з Харківського театру ляльок ім. В. А. Афанасьєва, який через постійні тривоги та

обстріли Харкова працює не на повну. За словами режисерки вистави О. Дмітрієвої, ідея вертепу особливо актуальна через дійсність, яку проживають українці. Ця вистава має надихнути людей на Перемогу. Цей вертеп не є звичним та традиційним, оскільки у ньому немає слів. Автори комунікують з глядачем через символи та традиційну різдвяну музику, основою якої є колядки та використання різних перкусій. Тема Різдва використана для осмислення тих подій, які зараз відбуваються у розірваних війною регіонах України. Історія боротьби Добра і Зла прямо поєднується із сьогоdnішніми реаліями та об'єднує своїм смисловим полем всю країну. У виставі відсутня звична історія, а натомість є ритуальне дійство, яке повертає до прадавнього сюжету про народження і смерть, надає сили та віри у неминучу перемогу Добра і Світла. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3680292-u-kievi-pokazut-performans-vertep-na-pidtrimku-harkivskogo-teatru-lalok.html>

Музика

У Києві відкрили першу у світі музичну кафедру ЮНЕСКО. – Марина Конопльова

У Національній музичній академії України імені П. І. Чайковського відкрито музичну кафедру ЮНЕСКО «Музика, освіта, наука – заради миру». З цієї нагоди на майдані Незалежності відбувся концерт симфонічного оркестру «Київ-Класик». Пролунали гімн України та гімн Європи – фрагмент «Оди до радості» Людвіга ван Бетховена. Національна музична академія України нещодавно підписала договір з ЮНЕСКО про заснування кафедри. Відомо, що кафедри ЮНЕСКО різного гуманітарного спрямування є у багатьох вишах, але музична, яку відкрито у Національній музичній академії, – перша і поки що єдина у світі. «Вона популяризуватиме українську культуру в Європі і світі і презентуватиме нашу країну і нашу музичну академію та її досягнення. Наша перевага полягає в тому, що музика як символ єднання націй, держав і континентів може достукатися до всіх сердець. На сьогодні ми формуємо кафедру як структурний підрозділ і надалі будемо реалізовувати наші освітні і державні проєкти», – зауважив проректор з навчальної роботи Національної музичної академії В. Бондарчук. Джерело:

<https://shotam.info/u-kyievi-vidkryly-pershu-u-sviti-muzychnu-kafedru-yunesko/>

Оперу «Chornobyl'dorf» українських режисерів транслюватимуть на британському радіо. – Поліна Горлач

11 березня на британському BBC Radio відбудеться світова прем'єра опери «Chornobyl'dorf» українських композиторів Р. Григоріва та І. Разумейка, повідомили в лабораторії сучасної опери Opera Aperta. Критик TIMES Річард Моррісон описав оперу так: «Сучасний шедевр, який варто побачити. Протяжний крик люті, елегія за втраченим людством, попередження про ядерне знищення, блискуче переплетення кіно, танцю, народної пісні, авангардних інструментів та електронних звуків. Це дві години найоригінальнішого і

найдивовижнішого музичного театру, який я коли-небудь бачив». Вистава складається зі вступу та семи новел, а музичний супровід включає дитячі віршики, українські народні пісні та електроніку. «Chornobyldorf», або «Чорнобильдорф» – українська археологічна опера, перформативне видовище, яке поєднує в собі безліч ритуалів, візуальних зображень, рухів і звуків. Створена у 2020 році, вона розповідає про світ постапокаліпсису. Автори твору наголошують: опера – не про ЧАЕС як таку, а про життя після «великого вибуху». Хоча, за сюжетом, прив'язка до атомних станцій все ж таки є. Докладніше:

<https://suspilne.media/409290-operu-chornobyldorf-ukrainskih-reziseriv-transluvatimut-na-britanskomu-radio/>

«Одна з найголовніших наших мрій здійснилася». Інтерв'ю з гендиректором Львівської філармонії. – Марта Янко

Академічний симфонічний оркестр Львівської національної філармонії 15 лютого виступив у нью-йоркському Карнегі-Хол. Концерт був частиною турне оркестру Сполученими Штатами Америки. Генеральний директор Львівської національної філармонії В. Сивохіп в інтерв'ю розповідає про гастролі оркестру, плани на майбутнє та враження від Карнегі-Холу. Наведено відео та текстову розшифровку. Докладніше:

<https://suspilne.media/407643-odna-z-najgolovnisih-nasih-mrij-zdijsnilasa-intervu-z-gendirektorom-lvivskoi-filarmonii/>

Візуальні мистецтва

На виставці сучасного мистецтва в Анкарі працює український стенд

В Анкарі 9–12 березня проходить виставка «ARTAnkara Contemporary Art Fair», яка є однією з головних щорічних мистецьких подій Туреччини. Україна бере участь у виставці кілька років поспіль. Цьогоріч на українському стенді представлено проекти «ЦеГлинаАрт» за участі та під кураторством української художниці-керамістки О. Дворак-Галік та «Транзитні покоління» під кураторством мистецтвознавиці К. Рай. Окрім стенду, організованого Посольством, у виставці беруть участь українські художники, які живуть і творять у Туреччині. Також тема України, боротьби українського народу з російським агресором, висвітлюється у роботах іноземних авторів. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3680334-na-vistavci-sucasnogo-mistectva-v-ankari-pracue-ukrainskij-stend.html>

У Штутгарті пройде виставка Отто Дікса та українських митців про війни в Європі. – Ксенія Білаш

10 березня у Kunstmuseum Stuttgart (Німеччина) платформа культури пам'яті «Минуле / Майбутнє / Мистецтво» відкриває кураторську виставку К. Семенюк та О. Довгополової «From 1914 till Ukraine». Вона об'єднає роботи Отто Дікса та українських митців. Художній музей Штутгарта відомий своїм зібранням робіт Отто Дікса – німецького живописця і графіка ХХ століття, котрий працював з темами Першої та Другої світових воєн. На запрошення кураторки музею Анне Фіт, К. Семенюк та О. Довгополова розробили

концепцію проєкту, який інтегрується в простір постійної експозиції. У залах музею Großstadt (Мегаполіс) та Krieg (Війна) роботи Отто Дікса періоду Першої та Другої світових війн зустрінуться зі створеними після 2014 року роботами українських митців: А. Сагайдаковського, Д. Ревковського та А. Рачинського, К. Бучацької, Д. Саліванова, а також з колективним звуковим проєктом М. Іванова, В. Константинова, І. Скорини, К. Щербакової та К. Янус. Частину представлених робіт надано колекціонером П. Мартиновим та ГО «Музей сучасного мистецтва». Виставка працюватиме до 23 липня. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2023/03/09/548403_shtutgarti_proyde_vistavka_otto.html

У Лісабоні відкрилася виставка робіт українських мисткинь

У художній галереї «[A] Space» у Лісабоні відкрито виставку «One-five-9», на якій представлено роботи п'яти українських мисткинь: А. Подерв'янської, Г. Андрусенко, О. Штейн, П. Щербини та С. Ортинської. Назва «One-five-9» стосується першого року після повномасштабного вторгнення РФ в Україну, п'ять художниць та дев'ять років після незаконної окупації Криму та Донбасу росією. Експоновані роботи мисткині зробили у Португалії, де вони перебували місяць у рамках мистецького проєкту, організованого художньою галереєю у співпраці з Quinta das Relvas та організацією Artists at Risk. Твори мистецтва на виставці можна придбати та 50% з отриманих коштів буде передано на допомогу Україні, у благодійні фонди на розсуд художниць. Виставка триває до 12 квітня. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3680221-u-lisaboni-vidkrilasa-vistavka-robit-ukrainskih-mistkin.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

У Греції відбувся кіновечір «Stand With Ukraine»

Посольство України у Греції спільно з посольствами Польщі та Німеччини організували кіновечір «Stand With Ukraine» у рамках заходів, присвячених річниці російського вторгнення в Україну. Було представлено дві документальні кінострічки – «Лариса Кадочнікова. Війна» Д. Томашпольського та фільм «Знищити націю» польського режисера Томаша Грживачевського. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3680288-u-grecii-vidbuvsja-kinovecir-stand-with-ukraine.html>

Takflix випускає перший фільм власного виробництва: про що стрічка? – Анастасія Ампілогова

Онлайн-кінотеатр Takflix запустив власне кіновиробництво. Першою стрічкою стала документалка «Голубівники Києва» від творців «Вхід через балкон». Фільм розповідає про киян, пристрасно яких є розведення голубів. Стрічку знімали влітку 2022-го року на Русанівці, у Дарниці, а також у Бородянці під Києвом. Режисер – М. Волков, продюсер – Р. Блажан. Для музичного оформлення використали композиції ВІА «Кобза» з 1970-х та «Симфонію № 1» М. Вербицького, автора музики Гімну України. Це перша картина з циклу Takflix Original. Наступним фільмом циклу стане «Це

побачення» Н. Парфан, який отримав спеціальну відзнаку журі на цьогорічному Берлінале. Докладніше:

<https://bit.ua/2023/03/takflix-vypuskaye-pershyj-film-vlasnogo-vyrobnytstva-pro-shho-strichka/>

ГУР презентувало документальний фільм про авіапрорив на «Азовсталі» у Маріуполі. – Анастасія Коропецька

«Авіапрорив на „Азовсталі”» – перша стрічка з документальної трилогії А. Шевченка «Воєнна розвідка України: на морі, у небі, на землі». За словами української розвідки, у фільмі розкриваються невідомі деталі унікальної повітряно-десантної спецоперації ГУР в оточеному ворогом Маріуполі: «сім бойових вильотів до міста Марії: кожен – як останній». Представник ГУР наголосив, що світ має знати про ці успішні операції, бо вони висвітлюють не лише воєнну розвідку, а й всі сили оборони України. Докладніше:

<https://www.the-village.com.ua/village/culture/culture-news/336845-gur-prezentuvav-dokumentalniy-film-pro-aviaproriv-na-azovstal-u-mariupoli>

Фільм «Люксембург, Люксембург» вийде у всеукраїнський прокат 13 квітня

Новий фільм А. Лукіча «Люксембург, Люксембург» виходить у всеукраїнський прокат з 13 квітня. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3680599-film-luksemburg-luksemburg-vijde-u-vseukrainskij-prokat-13-kvitna.html>

Туманне майбутнє кінодипломатії. – Галина Петренко

«Україна багато років поспіль рухалася в західному напрямку. Зокрема завдяки відродженню національного кінематографа, який на початок 2022 року нарешті набрав певної ваги. Зокрема, зростив плеяду впізнаваних облич і спродукував низку проєктів, які переосмислювали історію нашої країни, серед іншого – і її співіснування з росією. Ці фільми – те пальне культурної дипломатії, яке Україна використовувала протягом усього минулого року на закордонних майданчиках. І його ще вистачить на деякий час. А потім настане така собі кінематографічна яма: нових кінофільмів буде мало, бо з початку війни їх майже не знімали, а ті, що будуть з'являтися, говоритимуть із глядачами дуже спрощеною кіномовою. До річниці великого вторгнення росії в Україну у Вільнюсі на поважних майданчиках за великого інтересу аудиторії показали два фільми про Україну. Один із них – художня стрічка „Будинок «Слово». Нескінчений роман” Т. Томенка. Це історія про репресивні стосунки радянської влади з українськими письменниками доби Розстріляного відродження в Харкові. Його показали в Сеймі Литви за участі найвищих посадових осіб литовського парламенту. „Торік командування одного з добровольчих підрозділів, який щойно закінчив бої під Києвом і готувався до відправлення на схід під Ізюм, попросило мене показати їм якийсь фільм. Я сказав, що в мене є стрічка про мистецтво, але я не знаю, чи це доречно... Після перегляду один із бійців сказав: «Дуже дякую, що ви показали нам саме цей фільм, бо він дає відповідь, за що ми сьогодні воюємо: щоб в Україні більше ніколи не

повторилася така історія. Поки ми матимемо свою державу, цього не станеться. Якщо ж ми її втратимо, то втратимо власну культуру й національну ідентичність, бо саме це є однією з основних цілей російської імперії, як би вона не називалася в різні історичні періоди», – розповів перед початком показу один із продюсерів фільму П. Ілленко... Інший фільм, який показали у Вільнюсі до річниці повномасштабного вторгнення, – документальна стрічка „Свобода у вогні: боротьба України за свободу” Євгена Афінеєвського. Кіно розповідає про повномасштабну війну росії в Україні очима журналістів, які знімали бомбардування житлових будинків, наслідки окупації звільнених населених пунктів, загибель українських військових. Показ організували посольства США та України в Литві. „У 2013–2014 роках я був свідком дивовижних подій на Майдані. Я побачив, як українська нація об’єдналася, щоби боротися за свою свободу, гідність, демократичне майбутнє своєї країни. Я побачив, як український народ довів свою відданість Європейському Союзу, буквально віддаючи свої життя, щоб бути частиною демократичного світу. Звісно, це мало наслідки, які спровокували росію почати цю війну у 2014 році. На жаль, з 2014 року світ певним чином тримав дистанцію від України, що дозволило росії бути непокараною за її воєнні злочини та почати повномасштабне вторгнення минулого року. Але тоді ми також побачили, як Україна без жодної допомоги довела, що буде продовжувати боротися за свою гідність, за майбутнє, право бути частиною Європейського Союзу, бути вільною та демократичною країною. І українці зробили це голими руками, без жодної допомоги в перші місяці цієї війни», – режисер після показу не втримався від шпильки на адресу західних партнерів України. Іноземна публіка відповіла йому певною взаємністю. У кулуарах подекуди можна було почути, як фільм називали пропагандистським, а також перевантаженим подіями, через що його складно дивитися (українцям теж було нелегко його дивитися, але через спогади). І це природно, що більшість фільмів, які ми зараз знімемо про цю війну, будуть саме такими. Поки не закінчиться війна та не почнеться відновлення країни, Україна муситиме постійно нагадувати про себе обивателям і за сумісництвом виборцям із країн-партнерів, щоб вони не втратили до нас інтерес. Крім того, це природа будь-якого мистецтва про великі національні трагедії: напівтонів воно може набувати лише з часом, коли рани дійових осіб хоч трохи загояться...». Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/208780/2023-03-10-tumanne-maybutnie-kinodyplomatii/>

«Будинок зі скалок»: історія про вічне повторення. – Соня Вселюбська

9 березня в український прокат вийшов документальний фільм «Будинок зі скалок» Сімона Леренга Вільмонта. Стрічка про тимчасовий дитячий прихисток у прифронтовій зоні на сході України об’їздила чимало провідних кінофестивалів світу. Вона перемогла на Sundance (найкраща режисерська робота у секції світового кіно) та номінована на «Оскар» у категорії «Найкращий повнометражний документальний фільм». Автор розповідає про цей фільм. Наведено також інтерв’ю з режисером про створення картини. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2023/03/10/548349_budinok_zi_skalok_istoriya_pro.html

Через російське фінансування. Американську кіноакадемію закликали скасувати номінації на Оскар фільму «Топ Ган: Меверік». – Марія Кабацій

Про це йдеться у відкритому листі Світового конгресу українців до президентки Американської кіноакадемії Дженет Янг та членів ради керуючих. У ньому кіноакадемію просять відхилити фільми з будь-якими прямими чи непрямыми інвестиціями російських олігархів або інших учасників геноцидної війни росії проти України. Також організаторів просять переглянути прийнятність участі фільму «Топ Ган: Меверік» із Томом Крузом у головній ролі в «Оскарі 2023». В листі з посиланням на статтю LA Times за 3 січня 2023 року наголошують, що новий «Топ Ган», який претендує на нагороду в номінації «Найкращий фільм», фінансував підсанкційний росіянин Риболовлев. Він міг робити це як партнер інвестиційної компанії New Republic Partners. «Риболовлев є одним із найбагатших російських олігархів і близьким другом і бізнес-партнером Трутнева, віцепрем'єрміністра рф... Впродовж десятиліть Риболовлев був найбільшим бізнес-партнером президента білорусі лукашенка... Риболовлев потрапив під кримінальне розслідування у Монако, Франції та Швейцарії за ймовірну корупцію, як тільки почав скуповувати активи за межами росії», – підкреслили у СКУ. Крім того, Світовий конгрес українців пропонує організаторам «Оскара» виступити з заявою про засудження війни в Україні на цьогорічній церемонії. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/2023/03/9/253270/>

ЗМІ: Американська кіноакадемія відмовилася показувати виступ Зеленського на врученні «Оскара». – Валерія Буняк

Американська кіноакадемія не погодила звернення президента України В. Зеленського на врученні премії «Оскар». Про це повідомило видання Variety з посиланням на власні джерела. За інформацією джерел, агент компанії WME Майк Сімпсон звернувся до Академії з проханням ввімкнути звернення Зеленського, однак натомість отримав відмову. Видання нагадує, що це вже вдруге, коли організатори премії відмовляють у трансляції звернення Зеленського. Як стверджують джерела, минулого року продюсер «Оскара» Вілл Пекер виступив проти появи президента України через побоювання, що Голлівуд начебто приділяє увагу російській війні проти України лише через те, що вона стосується білих, проте ігнорує інші світові конфлікти. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/208778/2023-03-09-zmi-amerykanska-kinoakademiya-vidmovylasya-pokazuvaty-vystup-zelenskogo-na-vruchenni-oskara/>

Заступник глави МЗС передав Сенцову приз празького кінофестивалю «Фебіофест»

Заступник міністра закордонних справ Є. Перебийніс передав кінорежисеру О. Сенцову, який нині воює в лавах Збройних сил України, приз престижного празького кінофестивалю «Фебіофест». Він розповів, що у квітні минулого року в Празі прийняв замість Сенцова приз «Крістіан» кінофестивалю «Фебіофест» за вагомий внесок у кінематографію. «Олег тоді не зміг особисто

приїхати до Праги з дуже поважної причини – він захищав Україну від російських окупантів у лавах ЗСУ... Олег і зараз на війні, але, на щастя, він отримав кілька днів відпустки... „Крістіан” нарешті знайшов свого володаря», – зазначив Перебийніс. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3680445-zastupnik-glavi-mzs-peredav-sencovu-priz-prazkogo-kinofestivalu-febiofest.html>

Просвітництво

У Києві покажуть дослідження про Драмтеатр у Маріуполі із фільмом і лекцією про архітектуру пам'яті. – Вікторія Кудряшова

Центр просторових технологій у співпраці з лондонським Forensis досліджує історію театру, його трансформацію в укриття під час повномасштабної війни, російську атаку й руйнування пам'яті про неї. Команда збила тисячі фотографій, відео й публікацій у соціальних мережах і записала понад 100 годин розмов зі свідками. Спогади очевидців реконструювали в 3-D моделі, щоби перетворити дослідження у комеморативну практику. У кінотеатрі «Жовтень» 11 березня засновник і директор Forensis і Forensic Architecture, професор просторових і візуальних культур Еял Вайзман (Голдсмітс, Лондон) прочитає лекцію про архітектуру пам'яті. Її буде присвячено й підходу до розслідування воєнних злочинів і порушень прав людей. Після цього засновник і директор Центру просторових технологій (CST) М. Рохманійко розкаже про досвід дослідження атаки на Маріупольський драмтеатр. Першими результатами дослідження є динамічний вебархів і короткометражний фільм «російський авіаудар по Маріупольському драмтеатру. Частина 1: Місто в театрі», який покажуть після лекцій. **Довідково:** Forensic Architecture – це міждисциплінарна дослідницька група, що займається розслідуванням злочинів проти цивільних осіб, зокрема аналізуючи архітектуру й ландшафт і виходячи з ідеї, що архітектура також має пам'ять. Центр просторових технологій (CST) – київський міждисциплінарний дослідницький центр. З початку повномасштабного вторгнення рф в Україну CST зосередилися на аналізі воєнних злочинів і наслідків руйнування культурних й історичних пам'яток. Основним методом їхньої роботи є просторовий аналіз. Докладніше:

<https://www.the-village.com.ua/village/culture/culture-news/336839-prezentuyut-doslidzhennya-pro-dramteatr-u-mariupoli-iz-filmom-i-lektsieyu-pro-arhitekturu-pam-yati>

Література. Книговидання

З туману війни: У Німеччині вийшла друком збірка есеїв українських і німецьких інтелектуалів

У німецькому видавництві Suhrkamp Verlag вийшла збірка есеїв «Aus dem Nebel des Krieges. Die Gegenwart der Ukraine» («З туману війни. Сучасність України»). Упорядниці – Катаріна Раабе, К. Міщенко. До видання увійшли есеї: «Провінціалізація російської – розкриття імперії» Т. Гундорової; «Затемнені місця» О. Карпович; «Дві бібліотеки» В. Рафеєнка; «Поворотний пункт. Термін

лютого» Сюзанни Стретлінг; «Наче освітлена блискавкою» Карла Шльогеля та багато ін. Докладніше:

<https://chytomo.com/z-tumanu-vijny-u-nimechchyni-vyjshta-drukom-zbirka-eseiv-pro-rosijsko-ukrainsku-vijnu/>

У Києві презентували збірку захисника Азовсталі «Маріуполь. Книга хоробрих»

У Києві відбулася презентація збірки «Маріуполь. Книга хоробрих» авторства бійця батальйону «Азов» Руслана «Давіда». У квітні 2022 року він прилетів на гелікоптері на оточений завод «Азовсталь», брав участь у міських боях, під час яких втратив ногу. Повернувся з полону у червні минулого року в результаті обміну. На сторінках книги «Маріуполь. Книга хоробрих» відображено спогади бійця. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3680463-u-kievi-prezentovali-zbirku-zahisnika-azovstali-mariupol-kniga-horobrih.html>

Бібліотечна справа. Читання

У Полтаві оцифрують сто тисяч рідкісних видань. – «Суспільне»

У Полтавській обласній науковій бібліотеці імені Котляревського триває проєкт з оцифрування рідкісних та старовинних видань. З початку року працівники бібліотеки оцифрували та опублікували на сайті установи 140 раритетних документів. За словами в.о. директора бібліотеки Н. Влезько, на сайті уже виклали близько 5 тисяч оцифрованих видань, а загалом планують опрацювати 103 тисячі книг та періодики. Процес почали кілька років тому. Наприкінці 2021-го року придбали власний сканер. Відтак у 2022-му році опрацювали понад пів тисячі видань, а до кінця 2023-го планують – 590. Щоб ознайомитися із ними, необхідно в електронному каталозі на сайті бібліотеки обрати опцію «повнотекстовий ресурс». Далі можна шукати за переліком авторів та назвами. Докладніше:

<https://ms.detector.media/trendi/post/31357/2023-03-09-u-poltavi-otsyfrovuyut-sto-tysyach-ridkisnykh-vydan/>

Київська книгарня долучилась до збору книжок для шпиталів. – Олександр Кравченко

Столична книгарня «Сяйво книги» долучилась до збору книжок для шпиталів. Приймаються книги лише українською мовою. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2023/03/09/548415_kiivska_knigarnya_doluchilas.html

Підтримка України у світі

У відповідь на агресію росії: у Німеччині опублікують книжки про історію української архітектури. – Поліна Горлач

У Німеччині видавництво DOM Publishers започаткувало видавничу програму «Історії української архітектури» у відповідь на російську агресію в Україні. Про це 9 березня повідомила команда проєкту Ro3kvit. «Від багатостітньої спадщини Східної Європи до реконструкції нині зруйнованих міст: у нашій новій серії „Історії української архітектури” ми хочемо надати

українським дослідникам, архітекторам, містобудівникам та авторам міжнародний голос», – пишуть на сайті видавництва. Мета серії – також розширити знання про історію архітектури та зміцнити суверенітет України, йдеться у пресрелізі видавництва. У межах серії планують видати повнокольорові ілюстровані видання про архітектуру, містопланування, методи планування та портрети українських архітекторів за минулі 100 років. Програма, присвячена Україні, включатиме щонайменше 12 книг. Докладніше:

<https://suspilne.media/409197-u-vidpovid-na-agresiu-rosii-u-nimeccini-opublikuut-knizki-pro-istoriu-ukrainskoi-arhitekturi/>

***

Бельгія визнала Голодомор геноцидом українців. – Таня Матяш

Бельгія визнала Голодомор 1932–1933 років геноцидом українського народу. Докладніше:

https://lb.ua/society/2023/03/10/548462_belgiya_viznala_golodomor_genotsidom.html

В Естонії хочуть ще більше обмежити доступ до російських телеканалів.

– ERR

Естонський регулятор розглядає можливості ще більше обмежити поширення кремлівської пропаганди у країні. «Якщо у лютому 2022 року 33% неестонців обирали російські телеканали як один із трьох найважливіших інформаційних каналів, то до лютого цього року цей показник знизився до 11%», – повідомила радник Державної канцелярії Естонії Маріанна Макарова. Також більш, ніж удвічі знизилася впевненість у тому, що російські канали чесно висвітлюють тему війни: якщо у лютому минулого року, до початку повномасштабної війни, 40% неестонців вважали повідомлення про війну вірогідними, то тепер їм вірять 18%. Запроваджена Департаментом захисту прав споживачів та технічного нагляду (ТТІА) заборона мовлення російських телеканалів закінчилася наприкінці лютого. Але оскільки канали, заборонені в Естонії рік тому, зараз перебувають під санкціями ЄС, вони, як і раніше, недоступні. «Загалом з тієї чи іншої причини в Естонії заборонено мовлення 50 телеканалів. Крім того, обмежений доступ до 80 сайтів, на які накладено санкції», – пояснила представниця ТТІА Хелен Рохтла. Проте заборону можна обійти, оскільки деякі канали доступні у прикордонних регіонах, а інші можна дивитися в інтернеті. Згідно з опитуванням Держканцелярії, 40% тих, хто продовжував дивитися російські канали, робили це саме в інтернеті. «Ми думаємо над тим, як закрити телеканали, доступні в інтернеті. Серед них залишилися такі, які ми вважаємо проблемними», – підкреслила Рохтла. При цьому вона наголосила на важливості паралельно надавати людям важливу інформацію їхньою рідною мовою (тобто російською). Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3680507-v-estonii-hocut-se-bilse-obmeziti-dostup-do-rosijskih-telekanaliv.html>

Мер Софії звернеться до центральної влади щодо перенесення

пам'ятника радянській армії. – Наталка Лотоцька

Міська рада Софії доручила меру міста Йорданці Фандиковій звернутися до центральної влади з проханням перенести пам'ятник радянській армії з центру болгарської столиці. Монумент, зокрема, пропонують перенести до Музею соціалістичного мистецтва. Докладніше:

https://lb.ua/world/2023/03/10/548443_mer_sofii_zvernetsya_tsentralnoi.html

«роскомнадзор» заблокував музичний портал через пісню «Чорнобаївка»

Згідно з базою даних «роскомнадзору» для перевірки обмеження доступу до сайтів, у росії заблоковано музичний сервіс Last.fm, який належить Paramount Global. «роскомсвобода» вважає, що це зроблено через розміщення на ресурсі пісні «Чорнобаївка» українського виконавця Jalsomino, присвяченої аеродрому під Херсоном, де влучними українськими ударами багаторазово знищувалася російська техніка та жива сила окупантів. Блокування посилання здійснюється через HTTPS, тому в росії можуть бути проблеми з доступом до популярного американського музичного сервісу. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3680588-roskomnadzor-zablokuvav-muzicnij-portal-cerez-pisnu-cornobaivka.html>

Випуск підготував
головний бібліограф Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 093-415-89-30
електронна адреса: info_nplu@ua.fm